

TERUGBLIK BIJENKOMST 'WAPENBEZIT OP SCHOLEN'

PRESENTATIE ROBBY ROKS

Robby Roks, hoofddocent Criminologie aan de Erasmus Universiteit deelt inzichten uit zijn [onderzoek naar wapens en wapengeweld onder jongeren](#) in Rotterdam. Media-aandacht en bewustwordingscampagnes kunnen jongeren bijvoorbeeld juist een onveilig gevoel geven. Gelukkig blijkt uit het onderzoek ook dat de meerderheid van Rotterdamse jongeren zich niet bezighoudt met wapens. Een aantal adviezen uit het onderzoek:

- Richt je op jongeren met een verhoogd risico op wapens
- Maak een intensieve aanpak voor jongeren die wapens gebruiken
- Help jongeren in het omgaan met conflicten
- Monitor ontwikkelingen en praat regelmatig met jongeren

WORKSHOPS

Trends, signalen en handvatten voor onderwijspersoneel - *Gregory van Geene en Dandy Marcune (politie)*

Wat zijn signalen die kunnen wijzen op wapenbezit bij jongeren? Bijvoorbeeld het dragen van dubbele broeken en jassen, het ontwijken van schoolpersoneel of verandering in gedrag en houding. Een actualiteit is het uithalen van drugs uit containers in verschillende haventerreinen. Tot slot vertelden Gregory en Dandy welke wapens de politie recent heeft gevonden bij Amsterdamse jongeren en/of welke veel voorkomen.

Interpreteren van signalen en bereiken van jongeren - Virgil Tevreden ([Jongeren die het Kunnen](#) en [Eigen Kracht](#))

Virgil vertelde dat pesten een nieuwe lading heeft gekregen door de online leefwereld. Jongeren voelen zich nergens meer veilig wanneer zij online bedreigd worden. Veel conflicten die hebben geleid tot wapengeweld starten bij online ruzies en bedreigingen. Virgil roept alle professionals om zich meer te verdiepen in het online gedrag van jongeren. Deel zorgsignalen met elkaar, zo kun je samen voorkomen dat het uit de hand loopt.

Stigma's en zelfreflectie - Randell Thorpe ([ADAMAS](#))

Credible messengers vinden op basis van eigen ervaringen aansluiting bij de jongeren. Ze bieden persoonlijke begeleiding en denken buiten de bestaande systemen van hulpverlening. Randell is credible messenger en adviseert om niet meteen te veroordelen, maar om achter het gedrag te kijken en te luisteren. Waarom luisteren jongeren bijvoorbeeld naar bepaalde muziek of produceren ze het zelf? Waarom draagt iemand een wapen bij zich? Kijk hoe je kunt aansluiten en vervolgens de juiste begeleiding kunt bieden.

Controles in het Onderwijs – Richard Borst ([Altra Educe](#)) en Wouter Zwijnenburg ([Caland Lyceum](#))

Richard en Wouter benadrukten dat een veilig/goed pedagogisch klimaat het belangrijkste doel is. Controles zijn daarvoor een middel. Zij vertelden over de pilot '100%-controle', met een mobiele detectiepoort en een snuffelhond. Met de controles willen we aangeven: we zijn een drugs- en wapenvrij school. Ga na een controle altijd het gesprek aan met leerlingen – ook wanneer er niks gevonden is. Tips: zorg voor duidelijke regels en afspraken, creëer gedeelde normen en waarden en zet in op samenwerking en verbinding.

Privacy en gegevensdeling bij (vermoedens van) wapenbezit - Harry Nijkamp ([onderwijsjurist](#))

Harry Nijkamp vertelde over de toepassing van wettelijke kaders bij zorgen over wapenproblematiek en andere veiligheidsproblematiek. Hoe kan een school op een juiste manier gegevens delen en samenwerken met netwerkpartners? Er is vaak meer mogelijk dan je denkt. We stonden stil bij doelbinding, een toetsingskader en het borgen van werkafspraken in overleggen en convenanten.

AANBODMARKT

Op de Aanbodmarkt was informatie over tools en preventief aanbod voor het onderwijs.

- [Lesprogramma Mess Less en VR-game](#): Dit is ontwikkeld om de consequenties van het dragen van steekwapens te laten zien en jongeren te helpen betere keuzes te maken. Het richt zich op de preventie van wapenbezit onder jongeren en het verminderen van steekincidenten.
- Haltvoorlichting '[Wapens en Jongeren](#)': De les gaat over de risico's en gevolgen van wapenbezit, voor zowel slachtoffer, dader als omgeving. Sociale media worden hierin ook besproken.
- [Zicht op online](#): begeleiders krijgen met deze tool al tijdens de intakefase een inkijkje in de online leefwereld van jongeren. Inspirerende vragenkaartjes helpen de gesprekken te verdiepen. Deze tool is ook aantrekkelijk voor jongeren, omdat ze in de rol van expert worden geplaatst. De tool is in de zomer van 2024 beschikbaar.
- Online Monitor van [DOCK](#): Het talentteam van DOCK bestaande uit jongeren volgt en deelt online trends op basis van hun eigen algoritme. Er wordt content gemaakt en gewerkt aan online weerbaarheid en mediawijsheid. De Informatie wordt gedeeld met partners, zodat ook zij actie kunnen ondernemen.
- [Handelingskader en de Gespreksleidraad voor het onderwijs](#): Deze documenten helpen onderwijsprofessionals om wapenbezit met een leerling bespreekbaar te maken en vervolgstappen te bepalen.
- Door politie aangetroffen wapens op scholen: Dandy toonde een aantal wapens in het echt en gaf toelichting op o.a. de strafbaarheid van deze wapens. Bezoekers waren het meest geïnteresseerd in het creditcardmesje.

LEES- EN LUISTERVOER

- [Webpagina's Jongeren en Wapengeweld](#)
- [AcVZ podcast Wapengeweld:](#)
- [Schoolveiligheidskaart](#)
- Evaluatie 100% controles op scholen: [100% controles op scholen - nameting \(swvadam.nl\)](#)

Tot een volgende keer!

Nadia Kappelhof

Namens het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen

Malissa Blackman

Namens het Actiecentrum Veiligheid en Zorg

